USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **Růžena P.**
bytem xxx
zastoupená Mgr. Tomášem Miketou, advokátem,
sídlem Jaklovecká 1249/18, 710 00 Ostrava - Slezská Ostrava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava-Moravská Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2021, č. j. MSK 100744/2021

takto:

I. Žaloba **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Po právní moci tohoto usnesení **bude** žalobkyni **vrácena** částka 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 26. 11. 2021 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2021, č. j. MSK 100744/2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Hlučín ze dne 22. 6. 2021, č. j. HLUC/36076/2021/OV/KID (dále jen „provstupňové rozhodnutí“), kterým bylo zrušeno sdělení Městského úřadu Hlučín ze dne 27. 4. 2015, č. j. HLUC/18617/2015/OV/Hl (dále jen „dotčené sdělení“). Tímto sdělením se správní orgán vyjadřoval k záměru žalobkyně označeného „návrh solární soustavy pro ohřev TUV a přitápění v rodinném domu xxx“ na pozemku parc. č. xxx, xxx v kat. ú. xxx, který spočíval v osazení této soustavy na střechu garáže.
2. Krajský soud se nejprve zabýval otázkou, zda je napadené rozhodnutí přezkoumatelné v soudním řízení.
3. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.*
4. Z citovaného ustanovení vyplývá, že zrušení rozhodnutí správního orgánu prostřednictvím žaloby se může domáhat osoba, která byla na svých právech zkrácena přímo, nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, kterým se zakládají, mění, ruší nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Buczacká.

závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Z řečeného tak vyplývá, že nezbytným předpokladem přípustnosti žaloby ve správním soudnictví existence úkonu správního orgánu, kterým se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Judikatura správních soudů se mnohokrát vyjádřila k tomu, že pro posouzení správního aktu jako rozhodnutí je klíčová materiální stránka takového aktu, tzn., zda předmětný akt fakticky zakládá, mění, ruší, nebo závazně určuje práva a povinnosti konkrétní osobě (srov. např. rozsudek ze dne 24. 5. 2006, č. j. 1 Afs 147/2005-107).

5. Rozhodnutími v materiálním smyslu se tedy rozumí takové správní akty, které (1) konkrétnímu adresátovi (2) zakládají, mění, ruší nebo deklarují určitá práva a povinnosti (3) v individuálně určené věci.

6. Podstatou projednávaného případu je, zda napadené rozhodnutí potvrzující zrušení sdělení stavebního úřadu o tom, zda stavební záměr podléhá vydání územního rozhodnutí nebo souhlasu, případně stavebnímu povolení, či ohlášení, je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s.

7. Soud se tak nejprve zabýval povahou dotčeného sdělení. Sdělení je jedním z úkonů, které mohou činit správní orgány, zákonný podklad pak představují ustanovení § 154 an. s. ř.

8. Žalobkyně se obrátila v roce 2015 na stavební úřad, aby ji sdělil, zda k provedení stavebního záměru označeného jako „návrh solární soustavy pro ohřev TUV a přitápění v rodinném domu xxx“ je vyžadováno povolení nebo jiné opatření stavbebního úřadu, kdy jako důvod uvedla dotace zelená k úsporám. V návaznosti na to vydal Městský úřad v Hlučíně dotčené sdělení, ve kterém konstatoval, že záměr lze vyhodnotit jako stavební úpravy, jimiž se nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled ani způsob užívání stavby, není vyžadováno posouzení vlivů na životní prostředí a jejich provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby a stavba není kulturní památkou. Závěrem konstatoval, že není vyžadováno územní rozhodnutí ani územní souhlas, ani stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu.

9. Z uvedeného vyplývá, že dotčené sdělení žalobkyni nezaložilo žádné nové právo ani povinnost, nýbrž toliko konstatovalo, že podle tehdejší právní úpravy nebyla pro realizaci stavebního záměru vyžadována žádná rozhodnutí či souhlasy ze strany stavebního úřadu, ba ani ohlášení či jiná aktivita žalobkyně ve vztahu k správním orgánům.

10. Podle § 156 odst. 2 s. ř. *vyjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu, které je v rozporu s právními předpisy a které nelze opravit podle odstavce 1, zruší usnesením správní orgán, který je vydal nebo učinil, a to s účinky ode dne, kdy bylo zrušované vyjádření nebo osvědčení vydáno anebo sdělení učiněno, nestanoví-li zákon jiný postup; takové usnesení lze vydat po dobu, po kterou trvají účinky vyjádření, osvědčení nebo sdělení. Na tento postup se přiměřeně použijí ustanovení hlavy IX části druhé o přezkumném řízení.*

11. Jak bylo popsáno v odst. 1 tohoto usnesení, v řízení před správními orgány bylo následně dotčené sdělení pro nezákonnost zrušeno způsobem, který předpokládá § 156 odst. 2 s. ř. Tento postup byl potvrzen žalobou napadeným rozhodnutím.

12. Ačkoliv by se z hlediska označení napadeného rozhodnutí (tj. formální hledisko) mohlo zdát, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné ve správním soudnictví, dospěl krajský soud k závěru, že tomu tak není. Byť je splněna podmínka vyčerpání všech opravných prostředků v řízeních před správními orgány [srov. § 68 písm. a) s. ř. s.], není dána stěžejní podmínka přezkumu. Napadené rozhodnutí totiž není rozhodnutím v materiálním smyslu. Jak totiž bylo uvedeno výše, dotčeným sdělením nebyla založena, ani s ním nebyla spojena, žádná práva či povinnosti žalobkyně. Provedení stavebního záměru, jehož se týkalo dotčené sdělení, by bylo možné i bez takového sdělení. Oprávnění k jeho provedení by totiž vyplývalo již z pouhé zákonné úpravy, zde konkrétně ze zák. č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění účinném v době vydání dotčeného sdělení. Dotčené sdělení je tak možné chápat jako určité „ujištění“ žalobkyně v oprávněnost realizace stavebního záměru, ovšem nikoliv jako nezbytný předpoklad. Pokud bylo následně zrušeno napadeným rozhodnutím, nemohlo z logiky věci dojít ke zkrácení na právech žalobkyně. Ostatně

i sama žalobkyně si v žalobě kladla otázku, zda dotčené sdělení založilo práva či povinnosti, která by měla být předmětem soudního přezkumu. V projednávané věci je však zřejmé, že ať již samotné dotčené sdělení, tak následně prvostupňové rozhodnutí a napadené rozhodnutí žádným způsobem nemohla založit, změnit, zrušit, ani závazně deklarovat práva či povinnosti žalobkyně.

13. Ke stejnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 4. 2016, č. j. 3 As 141/2015-29. V tomto rozsudku byl sice předmětem přezkumu nezákonný zásah proti podateli podnětu spočívající v nezrušení sdělení podle § 156 odst. 2 s. ř., nicméně Nejvyšší správní soud se zabýval i otázkou dopadu potenciálního zrušení sdělení, když mimo jiné uvedl: *„Pokud by stavební úřad dospěl k závěru o potřebě takové řízení zahájit (řízení o odstranění stavby – pozn. soudu), mohl by tak učinit, aniž by žalovaný svá sdělení formálně odstranil"*. Z uvedeného je zjevné, že deklarace (ne)zákonnosti sdělení nevyvolává právní důsledky ani pro samotného „účastníka řízení", neboť ani existence sdělení není překážkou k zahájení jiných řízení spojených se stavebním záměrem (např. řízení o odstranění stavby).

14. Aby byla úvaha soudu úplná, je třeba dát žalobkyni za pravdu, že rozhodnutí podle § 156 odst. 2 s. ř. mohou být obecně předmětem soudního přezkumu. Takto správní soudy přezkoumávaly rozhodnutí např. ve věcech vysokoškolských diplomů, popř. státního občanství. V těchto případech soudy dovodily, že v důsledku zrušení vydaných osvědčení je zasahováno do práv „účastníků řízení". Rozhodujícím v případě přezkumu rozhodnutí podle § 156 odst. 2 s. ř. však bude, zda se v konkrétním případě jedná o úkon, kterým se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva a povinnosti, tedy se jedná materiálně o rozhodnutí, jak připomněl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 10. 2016, č. j. 10 As 166/2016-56. Právě projednávaná věc se však odlišuje tím, že napadené rozhodnutí není ani potenciálně způsobilé zasáhnout do práv a povinností žalobkyně a nejedná se tak o rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s.

15. Nad rámec nezbytných úvah však soud připouští, že zrušení dotčeného sdělení může způsobit ztrátu dobré víry v soulad stavebního záměru se zákonem, nicméně za situace, kdy stavební záměr již byl realizován, není možné rektroaktivně narušit původní dobrou víru žalobkyně v zákonnost provedení stavebního záměru.

16. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. *soud odmítne návrh, jestliže je návrh podle tohoto zákona nepřípustný.*

17. Podle § 68 písm. a) je nepřípustná žaloba tehdy*, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.*

18. Podle § 70 písm. a) s. ř. s. *ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.*

19. Jak bylo uvedeno výše, napadené rozhodnutí nenaplňuje materiální znaky rozhodnutí, proto je i vyloučeno ze soudního přezkumu podle § 70 písm. a) s. ř. s. Soudu tak nezbylo než žalobu jako nepřípustnou odmítnout.

20. K samotnému odmítnutí žaloby soud připomíná, že se žalobou nezabýval věcně, tedy nehodnotil napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, mimo jiné např. zda byly dány důvody pro zrušení dotčeného sdělení napadeným rozhodnutím.

21. Výrok o náhradě nákladů řízení vyplývá z § 60 odst. 3 věta první s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta, což je případ právě posuzované věci.

22. Podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, soud rozhodl o vrácení soudního poplatku za žalobu, neboť žaloba byla před prvním jednáním odmítnuta.

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Buczacká.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě 2 týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 30. března 2023

Mgr. Jiří Gottwald, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Buczacká.